

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

NADİR TOPRAK
ELEMENTLERİ ARAŞTIRMA
ENSTİTÜSÜ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2019 Yılı Sonu Personel Hizmet Sınıfı ve Dağılımı.....	3
Tablo 2: 2019 Yılı Dönemi Bütçe Gerçekleşme Tablosu	4

KISALTMALAR

- BOREN** : Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü
ÇED : Çevresel Etki Değerlendirmesi
ETKB : Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
EBYS : Elektronik Bilgi Yönetim Sistemi
FKM : Felaket Kurtarma Merkezi
ISO/IEC: Bilgi Güvenlięi Yönetim Sistemi
KDV : Katma Deęer Vergisi
KHK : Kanun Hükmünde Kararname
MAPEG : Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
MBYBS : Maden Bilişim Yönetim Bilgi Sistemi
MİGEM :Maden İşleri Genel Müdürlüğü
MTA : Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
NATEN : Nadir Toprak Elementleri Enstitüsü
SGB : Strateji Geliştirme Başkanlığı
SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu
TAEK : Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlığı

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsü, 15.07.2018 Tarih, 30479 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum Ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum Ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkındaki 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kurulmuştur.

3213 sayılı Maden Kanunu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, Enstitüsü’nün kuruluş ve görevlerini düzenleyen Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum Ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum Ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsü’nün faaliyetlerini yönlendiren ana mevzuatı oluşturmaktadır.

Enstitüsü’nün faaliyet ve görevlerini düzenleyen 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde NATEN’in görevleri:

a)Ülkemizin NTE ve diğer elementler konusunda kısa, orta ve uzun dönem politika ve strateji kararları için gerekli bilgileri oluşturmak,

b) NTE ve diğer elementlere ilişkin ürünlerin geniş bir şekilde kullanımı, ürün ve teknolojilerin geliştirilmesi ve üretilmesi amacıyla temel ve uygulamalı araştırma yapmak, yaptırmak, değişik alanlarda kullanıcıların araştırmaları için gerekli bilimsel ortamı ve alt yapıyı sağlamak, finansman, personel ve teçhizat ile desteklemek, bunun için laboratuvarlar ve araştırma merkezi kurmak, teknolojilerin yurt dışından transferi için gerekli çalışmaları yürütmek, NTE ve diğer element ürünlerini kullanan ve bu alanda araştırma yapan kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ve sanayi kuruluşları ile işbirliği yaparak koordinasyonu sağlamak,

c) NTE ve diğer elementlere ilişkin ürünlerin çevre ve insan sağlığına etkileri ile ilgili araştırma yapmak ve yaptırmak,

ç) Kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörde ihtiyaç duyulan konularda, Ar-Ge projeleri ile diğer bilimsel çalışmaları işbirliği halinde yapmak; NTE ve diğer elementler ile ilgili araştırma, geliştirme, yatırım ve üretim çalışmaları için kamu kurum ve kuruluşlarından sağlanacak finansman desteğinden yararlanmak,

d) Görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, seminer gibi bilimsel

toplantıları desteklemek, düzenlemek ve bunlara katılmak,

e) Enstitünün görev alanına giren konularda kitap ve süreli yayın faaliyetlerinde bulunmak, bilgi bankaları, kütüphane ve arşiv gibi bilimsel hizmetleri sağlamak, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla bu konuda işbirliği yapmak,

f) Görevleri ile ilgili olarak yurt dışında araştırma ve geliştirme faaliyetlerini yürütmek ve/veya desteklemek,

g) Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak,

Şeklinde belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsü; kamu tüzel kişiliğini haiz, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilişkili, özel bütçeli bir idaredir. Enstitünün kısa adı “NATEN” olup merkezi Ankara’dadır. Enstitü Teşkilatı; Enstitü Başkanlığı, Ar-Ge Koordinatörlüğü, İş Geliştirme ve Endüstriyel İlişkiler Koordinatörlüğü ve Destek Hizmetleri Koordinatörlüğü ve Başkanlığa bağlı Hukuk Müşavirliği'nden oluşmaktadır.

Enstitü bünyesinde kadrolu ve geçici olmak üzere iki ayrı statüde personel istihdam edilmektedir. Enstitünün asli ve sürekli görevlerinin yürütülmesi kapsamında 657 Devlet Memurları Kanunu çerçevesinde Kuruma tahsis edilen 47 adet personel kadrosundan 2019 yıl sonu itibarıyla 43’ü boş, 4’ü doludur.

Ayrıca, 03.05.2019 tarihli ve 30763 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “*Kurumlar Arası Geçici Görevlendirme Yönetmeliği*” çerçevesinde Kurumda 16 geçici personel istihdam edilmiştir.

2019 yılsonu itibarıyla Enstitü bünyesinde istihdam edilen kadrolu ve geçici personel sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2019 Yılı Sonu Personel Hizmet Sınıfı ve Dağılımı

Hizmet Sınıfı		Personel Sayısı
Memur	Teknik Hizmetler Sınıfı	4
	Genel İdare Hizmetleri Sınıfı	-
	Avukatlık Hizmetleri Sınıfı	-
	Sağlık Hizmetleri Sınıfı	-
	Yardımcı Hizmetler Sınıfı	-
	Toplam	4
Kadrolu İşçi		-
Sözleşmeli Personel		-
Genel Toplam		4

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kanuna tabi Özel Bütçeli bir idare olan Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsünün faaliyetlerinin finansmanı bütçe kanunlarıyla tahsisi edilen ödeneklere ilave olarak kuruluş kanunuyla tahsis edilen gelirler çerçevesinde sağlanmaktadır.

Enstitünün gelirleri şunlardır:

- Genel bütçeden yapılacak yardımlar.
- Enstitü faaliyetlerinden elde edilen gelirler.
- Fikri ve sınai haklardan elde edilen gelirler. ç) Her türlü yardım ve bağışlar.
- Enstitünün sahip olduğu taşınır, taşınmaz ve haklardan elde edilen gelirler.
- Enstitü gelirlerinin nemalandırılması sonucu elde edilen gelirler ve diğer gelirler.
- Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen projelere; Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından verilecek finansal destekler.

Kuruma 2019 yılı için Bütçe Kanunuyla verilen ve yılsonu itibarıyla gerçekleşen bütçe verileri aşağıdaki Tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2019 Yılı Dönemi Bütçe Gerçekleşme Tablosu

A-GELİRLER	Başlangıç Bütçesi	Ek ödenek		Yıl Sonu Gerçekleşme		Başlangıç Bütçesine Göre Gerçekleşme %
Toplam Gelir	4.529.000			1.281.330,97		28,29
Öz Gelir (Faiz Geliri)				78.330,97		
Hazine Yardımı	4.529.000			1.003.147,16		22,14
Net Finansman				199.852,84		
2020 Yılına Devir						
B - GİDERLER	Başlangıç Bütçesi	Ek ödenek	Bloke	Yıl Sonu Bütçesi	Yıl Sonu Gerçekleşme	Başlangıç Bütçesine Göre Gerçekleşme %
Toplam Gider	4.529.000				1.081.478,13	23,87
1-Personel Giderleri	2.881.000				153.774,68	5,31
2-Prim Giderleri	408.000				21.302,75	5,22
3-Mal ve Hiz. Alım Gid.	1.120.000				881.621,39	78,71
5-Cari Transferler	120.000				24.779,31	20,58
6-Sermaye Giderleri						
8-Borç Verme						

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Özel Bütçeli bir idare olan Kurumun muhasebe işlemleri, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yürütülmekte olup Muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın "Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi" üzerinden yürütülmektedir.

Kurum mali işlemlerini, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenen esaslara uygun olarak raporlamakta, denetim çalışmaları mali tablolar dikkate alınarak gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.

- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablolarına verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

15.07.2018 Tarih, 30479 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum Ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum Ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkındaki 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 2018 yılında kurulan Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsü’nün teşkilatlanma çalışmaları halen devam etmektedir. Özellikle Kurumda çalışması beklenen idari ve teknik nitelikteki personelin atama işlemleri henüz tamamlanamamıştır. Bu nedenle yeni kurulan ve teşkilatlanma çalışmaları halen devam eden Kurumda iç kontrol sistemi kurulması, iç kontrol standartlarına uyum eylem planı hazırlanması, iç kontrol ve iç denetim çalışmalarının sağlıklı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli faaliyetlerin izlenmesi ve

desteklenmesi önem taşımaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsü'nün 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>